

תקנות הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול) (תנאי החזקת קטינים במעון או במעון נעול), התשע"ד-2014¹

בתוקף סמכותי לפי סעיף 44(א) לחוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), התשל"א-1971 (להלן - החוק), ולעניין תקנות 14 עד 16 לאחר התייעצות עם שר המשפטים ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, אני מתקין תקנות אלה:

הגדרות

1. בתקנות אלה -

- "אמצעי ריסון" - אמצעי ריסון כמפורט בתקנה 14(ב);
- "חוסה" - קטין השוהה במעון או במעון נעול, לפי העניין, או בגיר מעל גיל 18 בהתאם לצו;
- "מנהל" - מנהל מעון או מנהל מעון נעול, לפי העניין;
- "מפקח אזורי" - מפקח אזורי שמונה לפי סעיף 43 לחוק;
- "מפקח ארצי" - מפקח ארצי שמונה לפי סעיף 43 לחוק.

הודעה על מקום השמת חוסה

2. החליט הממונה על המעונות או מי שהוא אצל לו מסמכויותיו לפי סעיף 43(ב) לחוק, על מקום השמת קטין במעון או במעון נעול, ימסור על כך הודעה בכתב למנהל, לקטין כאמור, להורה של הקטין ואם לא ניתן לאתרו במאמץ סביר - לידיעת קרוב אחר, לסניגור של הקטין - אם ידועה זהותו, ולקצין המבחן או לעובד סוציאלי לפי חוק הנוער (טיפול והשגחה), לפי העניין.

הודעה על העברת חוסה ממעון למעון נעול

3. החליט הממונה על המעונות על העברת חוסה ממעון למעון נעול לפי סעיף 31(ג) לחוק, ימסור על כך הודעה בכתב למנהל המעון הנעול, למנהל המעון, לחוסה, להורה של החוסה ואם לא ניתן לאתרו במאמץ סביר - לידיעת קרוב אחר, לסניגור של החוסה - אם ידועה זהותו, ולקצין מבחן או לעובד סוציאלי לפי חוק הנוער (טיפול והשגחה), לפי העניין, שבה תצוין תקופת ההחזקה וסיבת ההעברה, לרבות הזכות לערור על החלטה לפי סעיף 31(ד) לחוק.

הודעה על העברת חוסה ממעון נעול למעון

4. החליט הממונה על המעונות על העברת חוסה ממעון נעול למעון לפי סעיף 31(א) לחוק ימסור על כך הודעה בכתב למנהל המעון, למנהל המעון הנעול, לחוסה, להורה של החוסה ואם לא ניתן לאתרו במאמץ סביר - לידיעת קרוב אחר, לסניגור של החוסה - אם ידועה זהותו, ולקצין מבחן או לעובד סוציאלי לפי חוק הנוער (טיפול והשגחה), לפי העניין.

קבלת חוסה למעון או למעון נעול

5. חוסה שהגיע למעון או למעון נעול לפי החלטה כאמור בתקנה 2, 3 או 4, יתקבל בידי המנהל או מי שהוא הסמיך לכך, והוא יודיע לו על סדרי המעון ועל חובותיו וזכויותיו בו.

מסירת הודעה להורי החוסה על קבלתו למעון או למעון נעול

6. במהלך 6 שעות ממועד הגעתו של החוסה למעון או למעון נעול יודיע המנהל או מי שהוא הסמיכו, להורי החוסה או לקרוב אחר, אם לא ניתן לאתרו במאמץ סביר, על קבלת החוסה למעון; זולת אם לדעת המנהל אין להודיע כאמור בשל טובת החוסה, ובלבד שקיבל על כך אישור מהממונה על המעונות או מי שהוא אצל לו מסמכויותיו לפי סעיף 43(ב) לחוק.

תנאי החזקה במעון או במעון נעול

7. מנהל ידאג שתנאי החזקה במעון או במעון נעול יהיו לפי תקנות 3, 4 ו-9 עד 20 לתקנות הפיקוח על מעונות (אחזקת ילדים במעון רגיל), התשכ"ו-1965, בשינויים המחויבים.

זכאות חוסה לשירותי חינוך, טיפול, חברה ופנאי

8. חוסה זכאי לשירותי חינוך, טיפול, חברה ופנאי, והמנהל ידאג לספקם על פי תכנית שהוא יקבע לצורך כך.

דאגה לטיפול רפואי, לתפילה, לקבלת אורחים ולהסדרי קבלה ומשלוח של דברי דואר

9. חוסה זכאי לתנאים המפורטים להלן, והמנהל ידאג לקיומם:

- (1) טיפול רפואי, כולל ריפוי שיניים, טיפול פסיכולוגי, פסיכיאטרי וסוציאלי ובדיקה רפואית שגרתית;
- (2) מקום אשר ישמש לתפילה, אם החוסה מבקש להתפלל;
- (3) מקום שבו יוכל חוסה לקבל קרובי משפחה ואורחים אחרים, לאחר קבלת רשות מאת המנהל או מי שהוא הסמיך לכך;
- (4) להסדרים לקבלת דברי דואר ומשלוחם, ואולם רשאי המנהל או מי שהסמיך לכך לפתוח את דברי הדואר בנוכחות החוסה לפני העברתם ליעדם, או לגנוז את דברי הדואר בנוכחות החוסה מטעמים של הגנה על שלומו או על שלומם של חוסים אחרים שיצוינו ביומן שינהל למטרה זו.

1. ק"ת 7335, התשע"ד (30.1.2014), עמ' 580.

תלונת חוסה או בן משפחתו

11. (א) חוסה, בא כוחו או בן משפחתו רשאים להגיש תלונה לפי תקנות אלה, למרכז פניות החוסים ומשפחותיהם (להלן - מרכז הפניות).

(ב) מרכז הפניות ימונה בידי הממונה על המעונות ויהיה אחד מאלה:

(1) סגן הממונה על המעונות;

(2) מפקח ארצי.

(ג) כל חוסה ובן משפחתו יקבלו דף תקנון הכולל את דרכי הפנייה למרכז הפניות ביום קליטתו של החוסה במעון או במעון הנעול.

(ד) תלונות ניתן להפנות לתיבת פניות שתוצב בכל מעון או מעון נעול, למרכז הפניות ישירות או באמצעות המנהל; אם התלונה

אינה בתחום סמכותו יפנה מרכז הפניות את המתלונן למקום הראוי להגשת התלונה.

(ה) מרכז הפניות יאשר את קבלת התלונה בתוך שבועיים מיום קבלתה.

(ו) משך בדיקת התלונה יהיה בהתאם לנסיבות הגשתה אך לא יאוחר משישה שבועות.

(ז) תוצאות בדיקת התלונה ימסרו למתלונן, לממונה על המעונות, למפקח הארצי ולמנהל.

רכוש החוסה

11. המנהל יאפשר לחוסה להשתמש בכל רכוש או בחלק ממנו, הנמצא ברשותו עם קבלתו למעון או למעון נעול, בצורה שימצא

המנהל לנכון; ואולם המנהל רשאי לאחסן רכוש העלול לפגוע בחוסה או באחרים או לפגוע בניהולו התקין של המעון או המעון הנעול

וכן לאחסן פריטים יקרי ערך או סכומי כסף שברשות החוסה, ולשמרם במקום בטוח.

החזקת חוסה למטרת עריכת בדיקות וקביעת המשך טיפול

12. (א) מנהל רשאי, לתקופה שלא תעלה על 8 שעות, להחזיק בנפרד חוסה במקום מיוחד מיד עם הגיעו למעון או למעון נעול, חזרה

מחופשה או עם החזרתו מבריחה, לשם בדיקת מצבו ולשם מניעת הכנסת חומרים וחפצים העלולים לסכן את החוסה או אחר, עריכת

בדיקות רפואיות או נפשיות וקביעת אופן המשך הטיפול המיידית בו; קביעה כאמור תובא לאישור ועדת הערכה כאמור בתקנה 17;

תקופת החזקה כאמור ניתנת להארכה באישור הממונה על המעונות או מי שהוא אצל לו מסמכויותיו לפי סעיף 43א(ב) לחוק.

(ב) מנהל המחזיק חוסה בנפרד כאמור בתקנת משנה (א), יבדוק לעתים תכופות ופעם בחצי שעה לפחות את מצבו של החוסה.

אמצעי משמעת

13. (א) אמצעי המשמעת במעון או במעון נעול יהיו אמצעי משמעת חינוכיים-טיפוליים בלבד ומותאמים להפרת המשמעת בתוכנם

ובחומרתם ומוגבלים בזמן.

(ב) אמצעי המשמעת יינקטו מתוך שמירה על כבודו של החוסה.

(ג) אמצעי המשמעת יינקטו לאחר שיחה עם החוסה, אם ניתן, שבמסגרתה תוסבר לו הסיבה לנקיטתם ולאחר שתינתן לחוסה

הזדמנות להתייחס לסיבה ולאמצעי המשמעת שיינקט.

(ד) לא יינקטו עונשים גופניים ולא ישלל מחוסה מזון כאמצעי משמעת.

(ה) לא יוענש חוסה בשלילה או בהגבלת קשר עם הוריו ועם בני משפחתו כאמצעי משמעת.

(ו) לא יוענש חוסה בעונש העלול לפגוע בשלומו הנפשי או הגופני, או בעונש של בידוד כאמצעי משמעת.

(ז) המנהל ידאג ליידע את החוסים הנמצאים במעון בכל הקשור למעשים הנחשבים להפרת משמעת.

שימוש באמצעי ריסון

14. (א) הנמנה עם צוות מעון או מעון נעול שהמנהל הסמיך לכך (להלן - עובד מעון מוסמך), יהיה רשאי לנקוט אמצעי ריסון, ובלבד

שהתקיימו בו כל אלה:

(1) הוא בן 21 שנים לפחות;

(2) הוא בעל השכלה תיכונית לפחות;

(3) קיבל הדרכה מתאימה לפי תכנית שהכין הממונה על המעונות לעניין השימוש באמצעי ריסון, מטרתיהם ודרכי

יישומם; ההכשרה תכלול, בין השאר, את הכרת החוקים הנוגעים לעניין, הפעלת תכניות חינוכיות, אפיוני האוכלוסייה וכן

התמודדות במצבי משבר סיכון וסכנה, לרבות התערבות מכילה.

(ב) אמצעי ריסון שניתן לנקוט, כאמור בסעיף 41א לחוק, הוא אמצעי הכולל תפיסה והחזקה בלא שימוש באמצעים נוספים

לשם מניעת בריחתו של החוסה או לשם מניעת פגיעה בגופו או בגופו של אחר או לשם מניעת פגיעה ממשית ברכוש, ושאינה עולה

על הנדרש לצורך השגת המטרות האמורות.

(ג) נקיטת אמצעי הריסון תיעשה אך ורק בסמוך לזמן ולמקום האירוע שבשלו התעורר הצורך לנקוט את אותו אמצעי ריסון.

(ד) עובד מעון מוסמך יפרט בדיווח כאמור בסעיף 41א(ב) לחוק, בין השאר, את אמצעי הריסון שנקט, מטרת השימוש באמצעי

הריסון ותוצאותיו; מנהל שקיבל, כאמור בסעיף 41א(ב) לחוק, את הדיווח, יעביר אותו עם הערותיו, אם ישנן, למפקח האזורי;

העתקים מהדיווח האמור ומהערות המנהל, יועברו לתיקו האישי של החוסה, והעתק מהערות המנהל יועבר לידעת עובד המעון המוסמך שכתב את הדיווח; הדיווחים יישמרו במעון באופן מרוכז.

הוראות לעניין החזקה בחדר נעול

15. (א) עובד הנמנה עם צוות במעון נעול, אשר קיבל את אישור האחראי על המשמרת להחזיק חוסה הנתון להשגחתו בחדר נעול לפי סעיף 41 לחוק, רשאי להחזיק את החוסה לפרק זמן שלא יעלה על 20 דקות, לאחר שהסביר לו מהו פרק הזמן המרבי שניתן להחזיקו בחדר; הסבר נוסף, בכתב, יימצא במקום נוסף במעון הנגיש לחוסים בדרך כלל.

(ב) לפי סעיף 41ב(א) לחוק, המשך החזקה של חוסה השוהה במעון נעול בחדר נעול מותנה באישור מנהל המעון הנעול או הרכז החינוכי, אם שוכנע כי ממשך להתקיים החשש מפני בריחתו, או חשש לפגיעה בגופו של החוסה כאמור או בגופו של אחר או פגיעה ממשית ברכושו, וכי לפי התנהגותו או תגובתו של החוסה בתום פרק הזמן שהיה מצוי בחדר הנעול שוכנע כי פרק זמן זה לא הספיק להפחתת החשש כאמור וכי לא ניתן להסתפק בדרך שפגיעתה בחוסה פחותה.

(ג) החזקת חוסה לפרק זמן מצטבר העולה על שעתיים בתוך 24 שעות, טעונה אישור של המפקח האזורי.

(ד) דוח כאמור בסעיף 41ב(ג) לחוק ייכתב בסמוך לסיום שהותו של החוסה השוהה במעון נעול בחדר הנעול; הדוח האמור יועבר למנהל והמנהל יעביר את הדוח עם הערותיו למפקח האזורי; העתקים מהדוח האמור ומהערות המנהל יועברו לתיקו האישי של החוסה, והעתק מהערות המנהל יועבר לידעת עובד המעון המוסמך שכתב את הדוח; הדיווחים יישמרו במעון באופן מרוכז.

(ה) בלי לגרוע מהאמור בסעיף קטן (ד), בסמוך להכנסתו של החוסה לחדר הנעול, ימלא עובד המעון המוסמך, ביומן המיועד לכך, את דבר הכנסתו של החוסה לחדר, בציון שם החוסה, התאריך והשעה המדויקת שבה הוכנס החוסה לחדר; לאחר הוצאתו מהחדר ימלא העובד המוסמך את השעה המדויקת שבה הוצא; הוארכה החזקתו של החוסה בחדר, יציין העובד המוסמך, בכל הארכה, את השעה שבה הוארכה האחזקה ואת זהות המאשר.

(ו) חדר נעול יהיה חדר שהוקצה לכך במיוחד ואינו משמש למטרה אחרת כגון חדר מגורים; גודלו של החדר לא יפחת מ-3 מטרים רבועים; ואולם אם שימש החדר כחדר נעול ביום כניסתו של התקנות לתוקף, לא יפחת מ-2.5 מטרים רבועים.

(ז) הציווד שבחדר הנעול יוחזק באופן שאינו מאפשר פגיעה בציווד או פגיעה עצמית של חוסה השוהה בחדר.

(ח) בחדר הנעול יתקיימו כל אלה:

(1) קירות החדר יהיו מרופדים;

(2) בחדר יהיה מקום ישיבה מרופד ומקובע לרצפה;

(3) בחדר תהיה תאורה מוגנת;

(4) בחדר יהיה אוורור מוגן;

(5) בדלת הכניסה לחדר יהיה צוהר, שיאפשר הסתכלות חיצונית לתוך החדר וממנו.

(ט) הוכנס חוסה לחדר נעול, יימצא בכל זמן שהותו בחדר איש צוות במרחק סביר אשר ממנו ניתן לשמוע את החוסה.

פיקוח

16. מפקח ארצי או אזורי יערוך ביקורי פיקוח במעון או במעון נעול ויבקר את השימוש באמצעי הריסון וההחזקה בחדר נעול ותדירותם; במקרה הצורך, ינחה המפקח את מנהל המעון בנוגע לאמצעים הנדרשים כדי להבטיח שימוש ראוי באמצעי הריסון והחדר הנעול; המפקח ידווח בכתב לממונה על המעונות על ממצאי בקרתו וההנחיות שנתן; תדירות הביקורים תיקבע בנהלים בידי הממונה על המעונות בהתייעצות עם שר המשפטים.

ועדת הערכה

17. (א) בכל מעון או מעון נעול תתקיים ועדת הערכה ואלה יהיו חבריה:

(1) המנהל או מי שהמנהל הסמיכו לכך, והוא יהיה היושב ראש;

(2) הרכז חינוכי של המעון או המעון הנעול;

(3) העובד סוציאלי של המעון או המעון הנעול;

(4) כל אדם נוסף אשר לדעת היושב ראש, נוכחותו דרושה לדיון בענייניו של החוסה.

(ב) ענייניו של כל חוסה שהושם במעון או במעון נעול לתקופה העולה על 6 חודשים, יובא פעמיים בשנה לפחות לפני ועדת הערכה לשם הערכת מצבו וקביעת תכנית חינוכית-טיפולית בעבורו; הושם החוסה במעון או במעון נעול לתקופה שאינה עולה על 6 חודשים, יובא ענייניו פעם אחת לפחות לפני ועדת הערכה כאמור.

(ג) מנהל יזמין את החוסה ואת הוריו להופיע לפני ועדת הערכה ולהשמיע את דבריהם; הוועדה תדון בענייניו של חוסה לאחר ששמעה את דבריהם כאמור, ואולם -

(1) במקרים חריגים, אם נבצר מהחוסה להגיע, רשאית ועדת הערכה לדון בענייניו שלא בפניו לאחר שיידעה את הממונה

על המעונות על דיון כאמור;

(2) אם נבצר מהורה להגיע או אם הגעתו עלולה לפגוע בטובת החוסה, יוזמן בן משפחה אחר שנמצא בקשר עם החוסה, להופיע לפני הוועדה, אלא אם כן אין אפשרות לאתר מי מהם במאמץ סביר בנסיבות העניין ואז רשאית ועדת ההערכה לדון בעניין החוסה בהעדר הורה או בן משפחה כאמור.

(ד) המנהל ימסור לחוסה ולמי שהופיע עמו כאמור בתקנת משנה (ג) הודעה על החלטת הוועדה, בסמוך ככל האפשר למועד סיום ישיבתה.

(ה) פרוטוקול של הדיונים בוועדת ההערכה יצורף לתיקו האישי של החוסה.

ביטול

18. (א) תקנות הנוער (שפיטה ענישה ודרכי טיפול) (תנאי החזקת קטינים במעון), התשל"ז-1976 (להלן - תקנות התשל"ז), למעט תקנה 15 - בטלות.

(ב) תקנה 15 לתקנות התשל"ז - בטלה.

תחילה

19. תחילתן של תקנות 14 ו-15(ח) - לעניין מעון נעול קיים ו-18(ב) שישה חודשים לאחר פרסומן.

ח' בטבת התשע"ד (4 בדצמבר 2013)

מאיר כהן

שר הרווחה והשירותים החברתיים